

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет аудіовізуального мистецтва
Кафедра телерепортерської майстерності

ПСИХОЛОГІЯ ВЗАЄМОДІЇ У ТВОРЧІЙ КОМАНДІ

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі
спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

ОП «Кінотелережисура»

ОП «Кінотелеоператорство»

ОП «Фотомистецтво та відеографія»

УДК 159.9:[331.104:316.45]:791](073)

П 86

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 13 від 29.04.2024 р.)

Рецензенти:

Александрова М.В., кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології ХДАК

Коваленко Ю.Б., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри телерепортерської майстерності ХДАК

Укладач:

Ю.В.Літинська, викладач факультету аудіовізуального мистецтва ХДАК

П 86

Психологія взаємодії у творчій команді : програма та навч.-метод. матеріали до курсу для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр.) рівня, спец. 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (2 курс), ОП «Кінотелеоператорство», ОП «Кінотелережисура», ОП «Фотомистецтво та відеографія» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т аудіовізуал. мистецтва, Каф. телерепортер. майстерності ; уклад. Ю. Літинська. Харків : ХДАК, 2024. 21 с.

Навчальний курс «Психологія взаємодії у творчій команді» призначений для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», ОП «Кінотелеоператорство», ОП «Кінотелережисура», ОП «Фотомистецтво та відеографія».

Зміст курсу «Психологія взаємодії у творчій команді» розкриває широкий спектр теоретичних підходів та практичних аспектів, пов'язаних з адаптацією у професійному колективі. Курс «Психологія взаємодії у творчій команді» пропонує студентам теоретичні знання про психологічні аспекти співпраці та взаємодії у творчому середовищі. Програма спрямована на розвиток ключових навичок співпраці, комунікації та лідерства у творчих колективах. Студенти матимуть можливість ознайомитися з основними концепціями та теоріями, що стосуються групової динаміки, взаємодії та конфліктів.

УДК 159.9:[331.104:316.45]:791](073)

© Харківська державна академія культури, 2024 р.

© Літинська Ю.В., 2024 р.

Програма навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: 4	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво» (шифр і назва)	Курс за вибором
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <i>не передбачено</i>	Спеціальність 021 «Аудіовізуальне мистецтво і виробництво»	Рік підготовки:
		2-й
Загальна кількість годин: 90	Освітня програма ОП «Кінотелережисура ОП «Кінотелеоператорство» ОП «Фотомистецтво та відеографія»	Семестр
		4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавр	Лекції
		20 год.
		Практичні
		10 год.
		Самостійна робота
60 год.		
Вид контролю: залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: 1/2

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологія взаємодії у творчій команді» займає одне з провідних місць у навчальному плані факультету аудіовізуального мистецтва. Курс спрямований на вивчення та розуміння психологічних аспектів взаємодії та співпраці у творчих колективах. Він покликаний надати студентам не лише теоретичні знання, але й практичні навички, необхідні для ефективної роботи в творчих командах. Основна мета курсу - розвиток у студентів вмінь спілкуватися, вирішувати конфлікти, керувати та мотивувати команду, а також стимулювати творчий процес та досягати спільних цілей. Здобувачі досліджуватимуть вплив особистісних характеристик, комунікаційних стратегій та лідерських якостей на ефективність роботи в творчій команді.

Статус дисципліни: вибіркова.

Предметом курсу є вивчення психологічних аспектів взаємодії та співпраці в творчих колективах.

Метою дисципліни є ознайомлення з практичними методами та інструментами для підвищення ефективності співпраці в команді, вирішення конфліктів, стимулювання до лідерства, а також розвиток особистих якостей для побудови успішної кар'єри.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Психологія взаємодії у творчій команді» викладається на 2 курсі здобувачам факультету аудіовізуального мистецтва ОП «Кінотелережисура», ОП «Кінотелеоператорство», ОП «Фотомистецтво та відеографія». Дисципліна дає початкові знання в галузі психології, які дозволяють студентам зрозуміти основні принципи і теорії, що лежать в основі взаємодії та співпраці в творчих колективах.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розкриття основних психологічних принципів взаємодії та співпраці у творчих колективах;
- вивчення впливу особистісних характеристик на групові процеси та динаміку;
- аналіз стратегій комунікації, лідерства та конфліктології в творчих колективах;
- розвиток навичок ефективного співробітництва, вирішення конфліктів та прийняття колективних рішень;
- дослідження психологічних аспектів творчого процесу та мотивації у творчих командах;
- вивчення стратегій керівництва та мотивації для досягнення спільних цілей та успішної реалізації проєктів;
- практичне застосування отриманих знань та навичок у вирішенні виробничих завдань та ситуацій у творчому середовищі.

Фахові компетентності, здобуті в ході вивчення дисципліни:

1. Здатність аналізувати та розуміти психологічні аспекти взаємодії та співпраці в творчих колективах.
2. Вміння оцінювати вплив особистісних характеристик на групові процеси та динаміку.
3. Навички виявлення та розв'язання конфліктів у творчих командах.
4. Здатність застосовувати стратегії ефективної комунікації та лідерства у колективній роботі.
5. Вміння співпрацювати з колегами для досягнення спільних цілей та реалізації проектів.
6. Розвиток навичок планування, організації та управління творчим процесом у груповому середовищі.
7. Здатність адаптувати стратегії керівництва та мотивації до потреб та особливостей творчої команди.

Програмні результати вивчення дисципліни:

1. Розуміння основних психологічних принципів та теорій, що лежать в основі взаємодії та співпраці в творчих колективах.
2. Вміння аналізувати та оцінювати психологічні аспекти групової діяльності та комунікації у творчих процесах.
3. Розвиток навичок ефективного співробітництва, вирішення конфліктів та прийняття колективних рішень у творчих командах.
4. Вивчення стратегій керівництва та мотивації для досягнення спільних цілей та успішної реалізації проектів.
5. Засвоєння практичних навичок розв'язання реальних завдань та ситуацій у творчому середовищі з урахуванням психологічних аспектів взаємодії в команді.
6. Розуміння алгоритму адаптації у новому професійному середовищі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основні теорії та концепції взаємодії та співпраці в творчих колективах;
- психологічні принципи та стратегії успішної групової комунікації;
- методи та прийоми розв'язання конфліктів у творчих процесах;
- основні принципи керівництва та мотивації в творчих колективах;
- психологічні аспекти організації та управління творчими проектами;
- морально-етичні стандарти поведінки під час роботи в професійних колективах.

вміти:

- застосовувати психологічні знання для покращення співпраці та взаємодії в творчих групах;

- виявляти ефективні комунікативні навички під час роботи в колективі;
- аналізувати та вирішувати конфліктні ситуації з урахуванням психологічних особливостей всіх учасників;
- розуміти алгоритм здійснення керівництва та мотивації учасників творчого процесу для досягнення спільних цілей;
- планувати, організовувати та керувати роботою творчої команди з урахуванням психологічних аспектів взаємодії;
- використовувати ефективні стратегії взаємодії та впливу для досягнення оптимальних результатів у творчій діяльності.

мати навички:

- вмінти ефективно співпрацювати та взаємодіяти в творчих колективах;
- ефективно комунікувати з учасниками та керівництвом творчих проєктів;
- вміння виявляти та вирішувати конфліктні ситуації в колективі;
- навички мотивації учасників творчого процесу для досягнення спільних цілей;
- навички планувати, організовувати та керувати роботою творчої команди.
- використання стратегій та методів взаємодії для досягнення успішних результатів у творчій діяльності;
- швидко адаптуватися в новому творчому середовищі.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен сформувати наступні **загальні та фахові компетентності:**

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК02. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.ЗК08. Здатність працювати у команді.

ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК10. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.ЗК13. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК16. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ФК02. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.

ФК03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

ФК05. Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК09. Здатність здійснювати ділову комунікацію.

ФК10. Здатність здійснювати редакторсько-сценарну / продюсерську/ режисерську/ операторську / звукорежисерську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК12. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.

ФК13. Здатність здійснювати та підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

Навчальна дисципліна передбачає формування наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної/ продюсерської/ режисерської/ операторської/ звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.

ПРН 5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

ПРН 6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН 8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН 9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.

ПРН 10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо).

ПРН 11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

ПРН 12. Розуміти фінансово-адміністративні принципи організації мистецьких заходів, діяльності виробничих колективів, телевізійних каналів та

інших закладів аудіовізуальної сфери.

ПРН 14. Вміти підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.

ПРН 15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ПРН 16. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно та письмово

ПРН 17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення

ПРН 18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

Згідно з програмними результатами вивчення дисципліни, здобувач вищої освіти:

1. Володіє методами та прийомами редакторсько-сценарної/ продюсерської/ режисерської/ операторської/ звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.

2. Генерує нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

3. Забезпечує підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

4. Планує та організовує роботу колективу для виконання професійних завдань.

5. Оформлює виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо).

6. Знає, розуміє і використовує у професійній діяльності концептуально-видовіта стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

7. Розуміє фінансово-адміністративні принципи організації мистецьких заходів, діяльності виробничих колективів, телевізійних каналів та інших закладів аудіовізуальної сфери.

8. Вміє підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.

9. Вміє спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

Критерії оцінювання

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Початковий 1-34 балів	Студент не виконав (не відповів) основні завдання із самостійної роботи. Не володіє в повному обсязі теоретичним та практичним матеріалом курсу.
35-59 балів	Студент не виконав (не відповів) в повному обсязі основні завдання із практичної та самостійної роботи. Майже не володіє теоретичним та практичним матеріалом курсу.
Середній 60-63 балів	Студент виконав (відповів) деякі основні завдання із практичної та самостійної роботи, але продемонстрував знання на низькому рівні. Невпевнено володіє теоретичним та практичним матеріалом курсу.
64-73 балів	Студент виконав (відповів) основні завдання із практичної та самостійної роботи, що частково відповідає програмним вимогам. Має непевнені знання з теоретичного та практичного матеріалу курсу, що свідчить про його посередній загальнокультурний рівень.
Достатній 74-81 балів	Студент виконав (відповів) основні завдання із практичної та самостійної роботи, які в достатній мірі відповідає програмним вимогам. Має достатні знання з теоретичного та практичного матеріалу курсу, що свідчить про його середній загальнокультурний рівень.
82-89 балів	Студент добре виконав (відповів) основні завдання із практичної та самостійної роботи, які відповідають програмним вимогам. Виявив в цілому добрі навички з теоретичного та практичного матеріалу курсу, що свідчить про його належний загальнокультурний рівень.
Високий 90 – 100 балів	Студент бездоганно виконав (відповів) основні завдання із практичної та самостійної роботи, які у повній мірі відповідають програмним вимогам. Студент вільно орієнтується в теоретичному та практичному матеріалі курсу, що свідчить про його високий загальнокультурний рівень.

Методами демонстрування результатів навчання є: презентація та публічне обговорення результатів практичних робіт, конспект за темами курсу, участь у наукових конференціях, оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми.

Поточний контроль – опитування, проблемні дискусії, звіти про виконання практичних завдань.

Підсумкова форма контролю – залік.

Курс складає 15 тижнів теоретичної/семінарської підготовки, має 1 розділ та 10 тем.

Програма навчальної дисципліни.

Тема 1. Психологічний клімат в колективі.

Визначення психологічного клімату та його ролі у колективі. Розуміння сутності комфортного спілкування для результативної роботи. Методи діагностики та оцінки психологічного клімату. Стратегії покращення та управління психологічним кліматом в організації або групі.

Поняття мікрогруп та їхнє значення в колективній діяльності. Розподіл на мікрогрупи в колективі. Роль неформального лідера та його вплив на динаміку та ефективність роботи. Взаємодія між мікрогрупами в колективі: співпраця, конфлікти, конкуренція.

Моделі та стилі спілкування. Основні поняття та принципи ділового спілкування. Етапи та елементи ефективного ділового спілкування. Роль емпатії та адаптивності в професійному спілкуванні. Міжкультурні аспекти ділових контактів: взаєморозуміння, культурні різниці, етнічні особливості тощо. Вплив психологічних факторів на ефективність спілкування: стереотипи, перешкоди, конфлікти, стрес. Розвиток навичок ділового спілкування: слухання, вплив, переконання, переговори, управління конфліктами, вирішення проблем.

Тема 2. Мотивація співробітників як фактор успішної спільної діяльності.

Теоретичні підходи до розуміння мотивації: гуманістичний, психодинамічний, когнітивний, соціальний. Мотивування кожного окремо і колективу в цілому. Основні поняття та підходи до розуміння мотивації в організаційному середовищі. Робота на спільну перспективу та ідею. Різновиди мотиваційних стратегій та методів. Дистанція у стосунках з колегами. Керівник і підлеглі. Роль лідерства у мотивації співробітників: стилі лідерства та їх вплив на мотивацію колективу. Ефективність мотиваційних програм та їх вплив на результативність діяльності організації.

Розуміння дружби та субординації в колективі. Побудова відносин та зв'язків між колегами. Формування командного духу. Роль мотиваційних тимбілдингів для злагодженої роботи колектива.

Тема 3. Стили лідерства і керівництва в творчо-виробничих колективах.

Розгляд основних теорій лідерства. Формальні та неформальні лідери. Стили лідерства та їх характеристики. Вплив характеру лідерства на творчий процес та результативність команди. Аналіз сильних і слабких сторін кожного стилю. Взаємодія між керівником і командою: розвиток комунікаційних навичок, сприяння творчому середовищу, створення сприятливого клімату для висловлення ідей та ініціатив. Психологічні аспекти лідерства: вплив лідера на мотивацію та задоволення роботою учасників команди, психологія ефективного керівника.

Форми поведінки в конфліктних ситуаціях. Способи управління конфліктними ситуаціями. Поняття конфліктів, причини їх виникнення. Стратегії поведінки в конфліктах. Способи вирішення конфліктів. Комунікація, посередництво, компроміс, розвиток емоційної інтелігентності, розробка стратегій управління конфліктами, розвиток толерантності. Стрес, його діагностування та подолання.

Тема 4. Розвиток впевненості в собі.

Вивчення основних концепцій та теорій, пов'язаних з впевненістю в собі, таких як самооцінка, самоповага, самосприйняття та інші. Подолання бар'єрів, які заважають повноцінному самовираженню, самовдосконаленню. Дослідження різних чинників, таких як досвід, оточення, соціальні норми, які можуть впливати на рівень впевненості в собі у людини. Особистість і її потенціал в системі ділового спілкування. Вивчення різних методів та підходів, які можуть допомогти підвищити рівень впевненості в собі, таких як позитивне мислення, підтримка оточуючих, розвиток навичок тощо.

Виділення компонентів особистої ефективності. Функції, форми, види і засоби спілкування. Особливості тренінгу професійних комунікацій. Бізнес-тренінг. Тренінг комунікативної компетенції майбутніх працівників. Види та динаміка міжособистісних відносин.

Тема 5. Невербальне спілкування.

Огляд основних теорій, які пояснюють природу та функції невербального спілкування, таких як теорія емоційного виразу, теорія проксеміки, теорія кінесики тощо. Невербальні особливості впливу на колектив. Класифікація невербальних засобів спілкування. Дослідження різних аспектів невербального спілкування, зокрема, міміка, жести, пози тіла, вираз обличчя, контакт очей тощо. Використання потенціалу невербальних засобів спілкування та самовираження в аудіовізуальному мистецтві. Аналіз впливу невербального спілкування на процес сприйняття, розуміння та інтерпретації повідомлень, а також на взаємодію між людьми та формування відносин.

Розгляд етичних питань використання невербальних засобів спілкування та вивчення стратегій для підвищення ефективності комунікації через невербальні канали.

Тема 6. Темперамент людини.

Види темпераменту. Вплив темпераменту на поведінку та діяльність людини. Огляд різних теорій темпераменту. Врахування типів темпераменту у професійній діяльності. Вивчення впливу темпераменту на особистість, включаючи такі аспекти, як емоційна стабільність, активність, впертість, схильність до пригніченості тощо. Аналіз взаємозв'язку між темпераментом та типовими

способами поведінки в різних ситуаціях. Огляд різних моделей темпераменту та їх класифікація, включаючи традиційні схеми та сучасні підходи.

Тест Юнга на визначення власного психотипу. Акцентуація. Огляд різних теорій акцентуації особистості, включаючи класичні підходи від Карла Леонгарда до сучасних теорій. Аналіз взаємозв'язку між акцентуацією особистості та характерними способами поведінки в різних ситуаціях. Типи особистості. Ефективність представників різних типів темпераменту в різних професійних сегментах.

Тема 7. Соціально-психологічна адаптація.

Поняття адаптації та її різновиди. Огляд теоретичних підходів до розуміння соціально-психологічної адаптації, включаючи ключові концепції. Теорія особистісних адаптацій. Адаптація емоційних станів. Розгляд етапів та динаміки соціально-психологічної адаптації. Аналіз особливостей адаптації у дитинстві, підлітковому віці, дорослому віці, а також у новому колективі. Вивчення факторів, що можуть ускладнювати адаптаційний процес, таких як комплекси, соціальна ізоляція, конфлікти тощо. Психологічні умови ефективності комунікації. Психологічні особливості і проблеми функціонування творчого колективу залежно від адаптаційного комфорту.

Тема 8. Психологічні кордони особистості.

Сутність і виокремлення психологічних кордонів. Для чого потрібні, як позначити та зафіксувати свої особистісні кордони. Склад особистісного простору: інтереси, переконання, принципи, цінності, відстань між комунікантами. Різновиди кордонів. Охорона власного простору. Конфлікти через порушення особистісних кордонів.

Аналіз різних стратегій та механізмів, які використовує людина для захисту власної особистості від стресу та конфліктів. Ознайомлення з методами та інструментами для вимірювання та оцінювання особистісних характеристик та психологічних кордонів.

Тема 9. Соціально-психологічні ролі в професійному колективі.

Підсвідомі стратегії, які люди використовують у взаємодії з іншими. Контрольований психологічний вплив на оточення. Трикутник Карпмана. «Ігри», які найчастіше застосовують люди у стосунках за теорією Е.Берна. Вихід із трикутника «Жертва-Агресор-Рятувальник». Саморегуляція психічного стану.

Процеси формування соціальної структури в професійному колективі, включаючи ролі лідерства, авторитету та підпорядкування.

Тема 10. Мистецтво презентувати себе.

Самопрезентація в колективі. Значення впливу самопрезентації на утворення соціального враження та сприйняття оточуючими. Важливість першого враження. Основні стратегії та правила професійної само презентації в колективі. Аналіз впливу самопрезентації на сприйняття власної особистості та на інших людей. Саморозкриття і самопізнання як способи актуалізації професійних якостей.

Особистісний брендинг. Аналіз основних концепцій і принципів формування професійного іміджу. Впливу іміджу на кар'єрний розвиток, міжособистісні відносини та самовизначення. Іміджеві технології. Етичні питання, пов'язані зі створенням та підтримкою власного іміджу.

Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма							
	усього	у тому числі						
л		п	с	інд	с.р.	екз.конс.	залік	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>10</i>		<i>10</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Тема 1.	6	2		1				
Тема 2.	6	2		1				
Тема 3.	6	2		1				
Тема 4.	6	2		1				
Тема 5.	6	2		1				
Тема 6.	6	2		1				
Тема 7.	6	2		1				
Тема 8.	6	2		1				
Тема 9.	6	2		1				
Тема 10.	6	2		1				
Усього годин	90	20		10		60		2

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Тема 1. Психологічний клімат в колективі.</i>	
1	Методи діагностики та оцінки психологічного клімату.	1
	<i>Тема 2. Мотивація співробітників як фактор успішної спільної діяльності.</i>	
2	Основні поняття та підходи до розуміння мотивації в творчому середовищі.	1
	<i>Тема 3. Стили лідерства і керівництва в творчо-виробничих колективах.</i>	
3	Стили лідерства та їх характеристики.	1
	<i>Тема 4. Розвиток упевненості в собі.</i>	
4	Методи, які можуть допомогти підвищити рівень впевненості в собі.	1

	Тема 5. Невербальне спілкування.	
5	Класифікація невербальних засобів спілкування.	1
	Тема 6. Темперамент людини.	
6	Врахування типів темпераменту у професійній діяльності.	1
	Тема 7. Соціально-психологічна адаптація.	
7	Поняття адаптації та її різновиди.	1
	Тема 8. Психологічні кордони особистості.	
8	Для чого потрібні, як позначити та зафіксувати свої особистісні кордони.	1
	Тема 9. Соціально-психологічні ролі в професійному колективі.	
9	«Ігри», які найчастіше застосовують люди у стонкуках.	1
	Тема 10. Мистецтво презентувати себе.	
10	Основні стратегії та правила самопрезентації.	1
	Разом	10

Методичні рекомендації для проведення семінарських занять:

1. Уважно ознайомтеся з кожним завданням. Чітко визначайте цілі та інструменти їх виконання. Прочитайте основні вимоги та очікувані результати.
2. Плануйте свій час. Розподіліть час на виконання практичних завдань таким чином, щоб мати можливість вільно обмірковувати кожен етап виконання, включаючи ознайомлення з додатковою літературою.
3. Використовуйте джерела інформації. Працюйте з достовірними джерелами інформації, такими як наукові статті, книги, журнали та перевірені веб-ресурси. Наводьте аргументи та докази на захист вашої думки.
4. Звертайте увагу на деталі. Уважно перевіряйте вашу роботу на наявність орфографічних та граматичних помилок, а також переконайтеся, що ви точно розумієте поставлене завдання.
5. Працюйте в команді. Якщо завдання передбачає групову роботу, ефективно співпрацюйте зі своїми колегами/одногрупниками, діліться ідеями та враженнями для досягнення кращих результатів.
6. Будьте відкритими до змін. Приймайте конструктивну критику та використовуйте її для вдосконалення вашої роботи.
7. Звертайтеся по допомогу. Якщо ви зіткнулися з труднощами або маєте запитання щодо завдання, не соромтеся звертатися до викладача чи одногрупників за допомогою та підтримкою.
8. Ставтеся до навчання як до можливості професійного розвитку. Об'єктивно аналізуйте свою роботу, збирайте сторонні відгуки та враховуйте їх у подальшій творчій діяльності.
9. Дотримуйтеся академічної доброчесності. У ваших роботах не повинно бути спроб плагіату.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Тема 1. Психологічний клімат в колективі.</i>	
1	Стратегії покращення та управління психологічним кліматом в організації або групі.	5
	<i>Тема 2. Мотивація співробітників як фактор успішної спільної діяльності.</i>	
2	Різновиди мотиваційних стратегій та методів.	5
	<i>Тема 3. Стилі лідерства і керівництва в творчо-виробничих колективах.</i>	
3	Аналіз сильних і слабких сторін кожного стилю лідерства та їхній вплив на роботу колективу.	4
	<i>Тема 4. Розвиток упевненості в собі.</i>	
4	Подолання бар'єрів, які заважають повноцінному самовираженню та професійному зростанню.	6
	<i>Тема 5. Невербальне спілкування.</i>	
5	Невербальні особливості впливу на колектив. Дослідження різних аспектів невербального спілкування (міміка, жести, пози тіла, вираз обличчя, контакт очей). Проксеміка, кінесика.	4
	<i>Тема 6. Темперамент людини.</i>	
6	Аналіз взаємозв'язку між темпераментом та характерними способами поведінки в колективі. Тест Айзенка.	4
	<i>Тема 7. Соціально-психологічна адаптація.</i>	
7	Теорія особистісних адаптацій. Фактори, які можуть ускладнювати адаптаційний процес в колективі.	9
	<i>Тема 8. Психологічні кордони особистості.</i>	
8	Сутність особистісних кордонів. Склад особистісного простору. Збереження власних кордонів.	7
	<i>Тема 9. Соціально-психологічні ролі в професійному колективі.</i>	
9	Підсвідомі стратегії, які люди використовують у взаємодії з іншими. Трикутник Капмана. Теорія Е.Берна.	6
	<i>Тема 10. Мистецтво презентувати себе.</i>	
10	Алгоритм презентації себе в колективі. Важливість першого враження. Робота над іміджем.	10
	Разом	60

Методичні рекомендації для проведення самостійної роботи:

1. Робота з тестами. Перш ніж розпочати тестування, уважно прочитайте всі інструкції та пояснення до тесту. Не думайте довго над кожним питанням. Прийміть те, що результати тесту можуть висвітлити як ваші сильні сторони, так і області для покращення. Не перебільшуйте важливість тесту. Не дозволяйте результатам тесту впливати на вашу самооцінку.
2. Дотримуйтеся термінів виконання. Пам'ятайте про дедлайни та намагайтеся

виконувати завдання вчасно. Плануйте заздалегідь і відводьте достатньо часу для завершення роботи. Створіть графік, щоб ви могли ефективно використовувати свій час.

3. Проводьте глибоке дослідження та аналізуйте інформацію, яку використовуєте, щоб забезпечити точність та об'єктивність вашої роботи. Звертайтеся до різноманітних джерел інформації та перевіряйте їх достовірність.
4. Плануйте структуру свого тексту, розділяючи його на вступ, основну частину та висновки. Кожен пункт повинен логічно впливати з попереднього.
5. Якщо ви маєте запитання або потребуєте допомоги, звертайтеся до викладача.
6. Постійно покращуйте свої навички та вдосконалюйте свої здібності. Вивчайте нові техніки та методи роботи, слідкуйте за новими науковими статтями.
7. Дотримуйтесь етичних принципів у всіх ваших публікаціях.
8. Ведіть щоденник спостережень за собою, фіксуйте власні надбання та помилки.
9. Критичний аналіз. Під час роботи з матеріалами критично оцінюйте їхню достовірність та актуальність. Порівнюйте різні точки зору та аргументи, формулюйте власні висновки.
10. Після завершення роботи оцініть свої досягнення та визначте, що ви зробили добре, а що можна покращити в майбутньому.

4. Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний, дослідницький, проблемного викладу.

Форми контролю

Усне опитування, контрольні роботи, участь у дискусіях, презентації, іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ			Іспит (залік)	Сума
T1	T2	T3	60	100
10	15	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення: робоча програма, силабус, конспект лекцій, пакет практичних завдань, пакет самостійних завдань.

5. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління : посібник / Обран-Лембрик Л. Е. - К. : Академвидав, 2003. – 568 с.
2. Ходаківський Є.І. Психологія управління: Навчальний посібник./ Є.І. Ходаківський, Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар; За ред. Ходаківського Є.І. – К.: ЦУЛ, 2008. – 608 с.
3. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів : навч. посібник / Цюрупа М. В. – К. : Кондор, 2004. – 172 с.
4. Федорчук В.М. Тренінг особистісного зростання: навч. посіб. / В. М. Федорчук – К. : «Центр учбової літератури», 2017. – 250 с.
5. Соціально-психологічний тренінг і маніпуляція [Текст]: навч.-метод.посіб./ В.В.Балахтар. – Вижниця :Видавництво «Черемош», 2017. – 432 с.
6. Пазиніч Ю.М. Процес розвитку особистості як динаміка освоєння соціальних ролей // Наукова весна - 2019. Дніпро, 2019. - с. 15-27 - 15-28.
7. Пазиніч Ю.М. Психологія конфліктів та критичних життєвих ситуацій // VI науково-технічна конференція студентів, аспірантів і молодих учених "Молодь: наука та інновації" 28 листопада 2019. – Д., 2019.
8. Алан Піз «Мова рухів тіла».
9. Ларі Кінг «Як розмовляти з будь-ким, будь-коли і будь-де».
10. Серединська І. В., Зозуля І. Є. Роль невербальних засобів у формуванні іміджу фахівця. Матеріали XLIX науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ. 2020
11. Сайтарли І.А. Культура міжособистісних стосунків: Навч.посібн./ І.А.Сайтарли. – К: Академвидав. – 240 с.

12. Тест самооцінки: <https://onlinetestpad.com/ua/testview/1106514-test-na-samoocinku>
13. Тест. Мотивація успіху та страх невдачі.
https://www.eztests.xyz/tests/personality_rean/#google_vignette
14. Тест «Рівень емоційного вигорання». <https://onlinetestpad.com/ua/test/524534-riven-emocijnogo-vigorannya>
15. Тест на визначення особистості.
<https://www.16personalities.com/uk/bezkoshtovnyy-test-na-vyznachennya-osobystosti>
16. «Особисті кордони. Керівництво зі спокійного життя» Недра Гловер Таувеб.
17. Тест. Чи не порушені ваші особисті кордони.
<https://4id.com.ua/test/borders/ua>
18. «Особисті кордони. Керівництво зі спокійного життя» Недра Гловер Таувеб.
19. Стадній О.Ю. Психологічні межі особистості.
20. Ерік Берн «Ігри, у які грають люди».
21. Стивен Карпман «Життя, вільне від ігор».
22. Майкл Аргайл «Міжособистісні відносини».
23. Майкл Е. Ролл «Психологія спілкування».

Додаткові

24. Чалдині Р. Переконавання: революційний метод впливу на людей ; пер. з англ. Т. Микитюк. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. 352 с. 30.
25. Evans D.R. et al. Human adjustment: Skills. Monderay, Calif, 1998.
26. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посібник. – К., 2000. – С. 397-416.
27. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов та ін. – К., 1999. – С. 103-108
28. Психологія реклами: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Зазимко, М.С. Корольчук, В.М. Корольчук та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 384 с.
29. Галецька І. Самоефективність у структурі соціально-психологічної адаптації // Вісник Львівського університету. Сер. "Філософські науки". 2003. Вип. 5. – С. 433–442.
30. Korunka C. Nemeskeri N., Sauer J. Psychotherapieforschung von Carl Rogers in kritischer Hinsicht // Person. – 2001. – №2.
31. Кризова психологія: навчальний посібник / за заг. ред. проф. О. В. Тімченка. Харків : НУЦЗУ, 2010. 401 с

1. <http://lib-hdak.in.ua> – сайт бібліотеки Харківської державної академії культури.
 2. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
 3. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
 4. www.gender.ru – науково-просвітницький портал.
 5. www.gumer.info – електронна бібліотека з гуманітарних наук.
 6. <http://freelib.in.ua> – безкоштовна електронна бібліотека.
 7. <http://mediatopos.org> – Центр медіа комунікацій і візуальних досліджень ХНЦ ім. В. Н. Каразіна.
 8. <https://scholar.google.com/> - Google академія.
 9. Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>
 10. Наукова періодика України — http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID
 11. Як поводитись в будь-якій ситуації-спілкування? <https://www.youtube.com/watch?v=QJpC3pvTuUE>
 12. Секрети спілкування. <https://www.youtube.com/watch?v=QJpC3pvTuUE>
 13. Тренінги професійних комунікацій. <https://www.youtube.com/watch?v=IKzM9tRDm5I>
 14. Лідер у спілкуванні. https://www.youtube.com/watch?v=JU_Cp_gYU5U
 15. Стили лідерства і керівництва. Конфліктні ситуації. <https://youtu.be/Xx5qVDk0EaQ>
 16. Невербальні засоби комунікації. <https://youtu.be/hDnm2X5faWY>
- Особистісні кордони. https://youtu.be/oPFVB_ZgegM
- Помилки керівника при управлінні колективом. <https://www.youtube.com/watch?v=1yDeQst7HtM>
- Поняття конфлікту та його основні структурні елементи. Стили поведінки у конфлікті. <https://www.youtube.com/watch?v=pkAbOLj7Hr8>
- Способи вирішення конфліктів. <https://www.youtube.com/watch?v=-Ev3grNNHko>
- Розвиток впевненості в собі. <https://www.youtube.com/watch?v=jOT6zkPEiMg>
- Способи підняти самооцінку. <https://www.youtube.com/watch?v=ZzjLWGyYDE>
- Невербальні сигнали. <https://www.youtube.com/watch?v=UesVBX7mUC4>
- Як визначити темперамент. <https://www.youtube.com/watch?v=SvgOBqMwYMA>
- Принципи ефектної роботи з колективом. <https://www.youtube.com/watch?v=fIZCfLO1XM0>
- Міжособистісна комунікація. <https://www.youtube.com/watch?v=gv3jOzcRbsc&t=1s>

<https://www.youtube.com/watch?v=isfl8uLCvRQ>

Самопрезентація. <https://www.youtube.com/watch?v=UFkHKoOlbno>

Трикутник Карпмана. <https://www.youtube.com/watch?v=bYzutAhmYME>

Як вийти із стану «жертви». <https://www.youtube.com/watch?v=2c2lKlyszfw>

Знайомство з новими людьми: Як справити гарне перше враження?

<https://www.youtube.com/watch?v=OWTt0CCazqA>

Саморозвиток і самовдосконалення.

<https://www.youtube.com/watch?v=5qITAROBYLU>

Контрольні питання з дисципліни

1. Сутність поняття «психологічний клімат колективу»?
2. Найважливіші ознаки сприятливого психологічного клімату в колективі.
3. Ознаки несприятливого та нейтрального психологічного клімату.
4. Показники, що сприяють психологічній атмосфері в колективі.
5. Що таке тренінги з командоутворення?
6. Чого можна досягти в результаті ефективного тимблдинга?
7. Які бувають різновиди тимблдинга?
8. Що таке ділове спілкування, його сутність та завдання?
9. Значення термінів «мотивація» та «мотивація співробітників».
10. Основні чинники успішної мотивації.
11. Типи мотивації співробітників творчих колективів.
12. Творчий колектив та його специфіка.
13. Що таке творча атмосфера та психологічна сумісність співробітників?
14. Невербальні засоби спілкування.
15. Значення терміну «самопрезентація». Її мета та принципи.
16. Чотири типи темпераменту за Г.Ю. Айзенком та їх характеристики.
17. Впевненість у собі. Характерні ознаки.
18. Типи поведінки людей (акцентуацій).
19. Що таке адаптація? Перші адаптаційні кроки у новому колективі.
20. Адаптації «виживання».
21. Адаптації «схвалення».
22. Що таке особистісні кордони і для чого вони потрібні?
23. Ознаки здорових особистісних кордонів.
24. Що таке психологічні ігри в спілкуванні?
25. Сутність теорії аналізу Еріка Берна.
26. Трикутник Карпмана.

27. Стилi керiвництва.
28. Особистий бренд.
29. Як сформувати ефективний персональний iмiдж?
30. Проблема емоцiйного вигорання на роботi.

НОВІ МЕДІА У РОБОТІ ВЕДУЧОГО ТА КОРЕСПОНДЕНТА

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі
спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

ОП «Кінотелережисура
ОП «Кінотелеоператорство»
ОП «Фотомистецтво та відеографія»

Укладач :
Літинська Юлія Вікторівна,
викладач факультету аудіовізуального мистецтва

Видається в авторській редакції

План 2024

Підписано до друку 29.04.2024 р. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. 7,67. Обл.-вид. арк. 8,52.

Адреса редакції і видавця:
ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел. (057) 731-27-83. e-mail: rrv2000k@ukr.net.
Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.